

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Sportverzorger

////////////////////////////////////
BK-0379-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Sportverzorger

1.2 DEFINITIE

De sportverzorger zorgt voor de juiste begeleiding en verzorging van de gezonde sporter/klant teneinde zijn/haar lichamelijke conditie te bevorderen en/of de sportbeoefening te optimaliseren

1.3 EXTRA INFORMATIE

De sportverzorger is gespecialiseerd om de gezonde sporter/klant te begeleiden (na volledige genezing van kwetsuren, ...) en te verzorgen. Op basis van gegeven informatie van de sporter/klant en van het bekijken van zijn/haar bewegingsmogelijkheden wordt een verzorgingsplan opgesteld dat als basis dient voor zijn/haar adequate verzorging. Dit verzorgingsplan wordt opgesteld om de continuïteit van de zorg te kunnen vrijwaren. De wielerverzorger werkt niet met een verzorgingsplan, hij voert enkel verzorgingen uit aan de hand van gegeven informatie van de gezonde wielrenner en na het bekijken van zijn bewegingsmogelijkheden. De wielerverzorger speelt een belangrijke rol bij de logistieke begeleiding en ondersteuning van de wielrenners. Hij zorgt o.m. voor het uitzetten van de reisroutes, het vervoer van materiaal en wielrenners, de bevoorrading, de kamerindeling, de aankopen, het wassen van de koerskledij,

1.4 SECTOREN

- Overheid/Geen PC

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Belgische Massage Federatie vzw (BMF)

Zelfstandig sport- en wielerverzorger

Zelfstandig sport- en wielerverzorger

Zelfstandig sport- en wielerverzorger

Mede-indieners

Voetbal Vlaanderen

Body Basics

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: Decreet inzake medisch (en ethisch) verantwoorde sportbeoefening, 13/07/2007, gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, in werking getreden op 1 januari 2009, Vlaamse Regering
- Regelgeving: Wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, B.S. 22 juni 2002
- Buitenlands profiel: Kwalificatieprofiel NGS sportmasseur, Nederlands Genootschap voor Sportmassage, 2013
- Buitenlands profiel: Kwalificatieprofiel NGS sportzorgmasseur, Nederlands Genootschap voor Sportmassage, 2013

Relatie tot het referentiekader

Omdat er geen Competent-fiche voorhanden was van sportverzorger kan er geen relatie met het referentiekader worden opgenomen.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsnormen van de werkgever/organisatie				
• Respekteert procedures en regels op vlak van hygiëne, (bio)veiligheid, kwaliteit, ...	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van kwaliteitsrichtlijnen • Basiskennis van (sport)wetgeving • Basiskennis van wetgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk • Kennis van ergonomisch werkhouding • Kennis van economisch werken (inschatting van directe en indirecte kosten) • Kennis van de zorgketen • Kennis van intern/clubgeboden reglement
• Volgt de wetgeving en zet deze om in de praktijk	✓			
• Houdt zich strikt aan het eigen werkdomein rekening houdend met de handelingen voorbehouden voor de gereguleerde beroepen	✓			
• Werkt ergonomisch	✓			
• Werkt economisch	✓			
• Past de kwaliteitsnormen van de werkgever/organisatie (club, team, ploeg, ...) toe	✓			
2. Werkt samen met andere actoren				
• Communiqueert efficiënt met andere actoren (teamleden, collega's, officiële instanties, artsen, kinesitherapeuten, ouders, ...)	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van groepsdynamica (vergadertechnieken, teamdynamiek, communicatievaardigheden, ...) • Basiskennis van omgang met stress • Kennis van de zorgketen • Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden (omgaan met agressie en teleurstelling, slechtnieuwsgesprekken, conflicthantering, ...) • Kennis van werkschema's
• Bouwt een netwerk met andere actoren op	✓			
• Neemt een actieve rol op binnen het multidisciplinair* zorgteam	✓			
• Rapporteert, indien nodig, aan de coach/ploegleider/trainer/zaakvoerder	✓			
• Werkt op een efficiënte wijze samen met alle andere actoren	✓			
• Respekteert de afspraken en werkschema's	✓			
• Past zich flexibel aan wijzigende omstandigheden aan		✓		
* Multidisciplinaire samenwerking: er zijn in een team een veelheid aan disciplines aanwezig, maar elke beroepsgroep heeft zijn eigen taken die duidelijk afgegrensd zijn van de taken van een andere beroepsgroep				

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

3. Handelt volgens de professionele gedragscodes en het sportproject		
• Communiceert empathisch met alle betrokken actoren	✓	
• Respekteert de zakelijke omgangsvormen	✓	
• Past taalgebruik en boodschap aan de sporters/klanten aan	✓	
• Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering	✓	
• Handelt volgens de deontologische (gedrags)code van de werkgever/organisatie (OSGW* of organisaties)	✓	
• Gaat vertrouwelijk om met informatie	✓	
• Creëert een veilige en aangename omgeving voor de sporter/klant	✓	
• Heeft oog voor randvoorwaarden (keuze van locatie, toegankelijkheid personen met een handicap, ...)	✓	
• Houdt toezicht op het naleven van het intern/clubgebonden reglement	✓	
• Houdt toezicht op zorgvuldige omgang met clubmateriaal	✓	
• Geeft zelf het goede voorbeeld	✓	
• Legt nieuwe voorstellen voor aan de verantwoordelijke in de organisatie	✓	
<p>* *Ongewenst seksueel gedrag op het werk vertrekkende vanuit de Wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, B.S. 22 juni 2002</p>		
4. Ontwikkelt de eigen deskundigheid		
• Volgt bijscholingen	✓	
		<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van observatietechnieken • Basiskennis van reflectiestrategieën

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Evalueert het eigen beroepsmatig handelen door middel van toetsing en (zelf)reflectie 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van meten en evalueren van fysieke conditie • Basiskennis van anatomie en fysiologie • Basiskennis van voedingsleer • Basiskennis van sportvoeding • Basiskennis van sportdranken • Kennis van verzorgingstechnieken (bandagetechnieken, stretchoefeningen) • Kennis van producten en materialen voor de uitvoering van de technieken • Kennis van vakterminologie • Kennis van opleidingsverstrekkers, beroepsverenigingen binnen de sector • Kennis van relevante informatiebronnen • Grondige kennis van massagetechnieken (palpatie, intermitterend drukken, effleurages, petrissages, schuddingen, tappotage, extra huidtechnieken, ...) • Grondige kennis van tapetechnieken en kinesiotaping
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt (nieuwe) materialen, aangepaste methodes, ... op die de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Volgt de evoluties in het vakgebied op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt deel aan intercollegiaal overleg en kennisnetwerken 	✓			
<p>5. Voert efficiënt en effectief een (preventieve) verzorgingsactie bij een (acute) situatie uit tijdens een evenement (wedstrijden, events, trainingen, ...)</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt naar de relevante noden van de sporter en kiest voor de meest geschikte verzorging* 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van observatietechnieken • Basiskennis van anatomie en fysiologie • Basiskennis van voedingsleer • Basiskennis van sportvoeding • Basiskennis van sportdranken • Basiskennis traumatologie • Kennis van functionele anatomie en fysiologie van het motorisch stelsel (spieren, botstructuren,
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft de sporter de nodige aanwijzingen om de juiste houding aan te nemen om de verzorging uit te voeren 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest de juiste materialen, hulpmiddelen, producten om de verzorging uit te voeren 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Voert de verzorging uit 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • gewrichten (kapsel, gewrichtsbanden, ...) • Kennis van producten en materialen voor de uitvoering van de technieken • Kennis van EHBO • Grondige kennis van massagetechnieken (palpatie, intermitterend drukken, effleurages, petrissages, schuddingen, tappotage, extra huidtechnieken, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt rekening met de signalen en emoties van de sporter 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Rond de verzorging af 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt feedback aan de sporter over de verzorging 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ruimt al het materiaal op na een evenement 			✓	
<p>** Verzorging: Dit houdt in dat bij een gezonde sporter/klant zonder kwetsuren, massage, bandage, taping en/of eerste hulp bij ongevallen toegepast wordt door de sportverzorger om de lichamelijke conditie te verbeteren en dit met het oog op de optimalisering van de sportbeoefening en/of de lichamelijke conditie</p>				
<h3>6. Past EHBO en CPR toe</h3>				
<ul style="list-style-type: none"> • Reageert efficiënt wanneer een sporter/klant of een andere betrokkene letsel oploopt of onwel wordt 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van functionele anatomie en fysiologie van het motorisch stelsel (spieren, botstructuren, gewrichten (kapsel, gewrichtsbanden, ...)) • Kennis van EHBO • Kennis van CPR
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt contact met de betrokkene (indien mogelijk) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Schakelt eventueel hulp in 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert naar klachten/symptomen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bekijkt de situatie en beslist wat hij moet doen 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de EHBO-hulpverlening deskundig uit 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt zich aan de voorgeschreven procedures 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt het voorval aan de verantwoordelijke (indien van toepassing) 	✓			
<h3>7. Stelt bij de sporter/klant de beginsituatie vast om een systematische verzorging/opvolging te bepalen</h3>				
<ul style="list-style-type: none"> • Bevraagt de noden van de sporter/klant om een verzorging te kunnen aanvangen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van meten en evalueren van fysieke conditie • Basiskennis van anatomie en

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Inventariseert de relevante informatie die de sporter/klant hem bezorgt 	✓			fysiologie <ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van voedingsleer • Basiskennis van sportvoeding • Basiskennis van sportdranken • Kennis van interviewtechnieken • Kennis van functionele anatomie en fysiologie van het motorisch stelsel (spieren, botstructuren, gewrichten (kapsel, gewrichtsbanden, ...))
<ul style="list-style-type: none"> • Bekijkt de bewegingsmogelijkheden van de sporter/klant 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Beslist op basis van de bewegingsmogelijkheden van de sporter/klant of een verzorgingsplan* kan opgesteld worden of een doorverwijzing noodzakelijk is 	✓			

* Een verzorgingsplan beschrijft het doel dat de sportverzorger samen met de sporter/klant vooropstelt om de optimalisatie van de sportbeoefening te bekomen. Hierbij wordt het tijdsplan en de verzorgingswijze bepaald. Op afgesproken tijden wordt dit verzorgingsplan geëvalueerd en bijgesteld.

8. Stelt een cliëntendossier met verzorgingsplan op en bespreekt dit met de sporter/klant

<ul style="list-style-type: none"> • Maakt de juiste selectie van relevante en te registreren gegevens 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van observatietechnieken • Basiskennis van registratietechnieken • Basiskennis van sporttrainingstechnieken • Basiskennis van privacywetgeving • Basiskennis van kantoorsoftware • Kennis van functionele anatomie en fysiologie van het motorisch stelsel (spieren, botstructuren, gewrichten (kapsel, gewrichtsbanden, ...)) • Kennis van hygiëne • Kennis van vakterminologie • Kennis van risicofactoren in functie van sporten en bewegen • Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden (omgaan met agressie en teleurstelling, slechtnieuwsgesprekken, conflicthantering, ...) • Kennis van ethiek en deontologie (decreet medisch en ethisch verantwoord sporten)
<ul style="list-style-type: none"> • Registreert de gegevens in het cliëntendossier 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt een verzorgingsplan op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Beheert het dossier van de sporter/klant 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bewaart het dossier volgens de privacywetgeving 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bespreekt het verzorgingsplan met de sporter/klant 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden	Kenniselementen per activiteitenblok
--------------	--------------	--------------------------------------

				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van een verzorgingsplan • Kennis van methodologie van een cliëntendossier
9. Voert het verzorgingsplan uit				
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de verzorgingstechnieken conform het verzorgingsplan uit 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van observatietechnieken • Basiskennis van meten en evalueren van fysieke conditie • Basiskennis van sporttrainingstechnieken • Basiskennis van anatomie en fysiologie • Basiskennis van sportvoeding • Basiskennis van sportdranken • Kennis van verzorgingstechnieken (bandagetechnieken, stretchoefeningen) • Kennis van producten en materialen voor de uitvoering van de technieken • Kennis van veiligheidsregels voor goederen en personen • Kennis van een verzorgingsplan • Kennis van motivatietheorieën • Grondige kennis van massagetechnieken (palpatie, intermitterend drukken, effleurages, petrissages, schuddingen, tappotage, extra huidtechnieken, ...) • Grondige kennis van tapetechnieken en kinesiotaping
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest de juiste materialen, hulpmiddelen, producten om de verzorging uit te voeren 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat empathisch om met de signalen en emoties van de sporter/klant 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Rondt de verzorging af 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Evalueert het verzorgingsplan tussentijds en op het einde van de verzorging 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt feedback over de vorige sessie 	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van groepsdynamica (vergadertechnieken, teamdynamiek, communicatievaardigheden, ...)
- Basiskennis van omgang met stress
- Basiskennis van observatietechnieken
- Basiskennis van organisatievaardigheden
- Basiskennis van reflectiestrategieën
- Basiskennis van registratietechnieken
- Basiskennis van kwaliteitsrichtlijnen
- Basiskennis van meten en evalueren van fysieke conditie
- Basiskennis van sporttrainingstechnieken
- Basiskennis van anatomie en fysiologie
- Basiskennis van voedingsleer
- Basiskennis van sportvoeding
- Basiskennis van sportdranken
- Basiskennis traumatologie
- Basiskennis van (sport)wetgeving
- Basiskennis van privacywetgeving
- Basiskennis van wetgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk
- Basiskennis van kantoorsoftware

- Kennis van interviewtechnieken
- Kennis van verzorgingstechnieken (bandagetechnieken, stretchoefeningen)
- Kennis van functionele anatomie en fysiologie van het motorisch stelsel (spieren, botstructuren, gewrichten (kapsel, gewrichtsbanden, ...))
- Kennis van producten en materialen voor de uitvoering van de technieken
- Kennis van relatie beweging en gezondheid
- Kennis van hygiëne
- Kennis van EHBO
- Kennis van CPR
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van risicofactoren in functie van sporten en bewegen
- Kennis van ergonomisch werkhouding
- Kennis van economisch werken (inschatting van directe en indirecte kosten)
- Kennis van de zorgketen
- Kennis van communicatieve en sociale vaardigheden (omgaan met agressie en teleurstelling, slechtnieuwsgesprekken, conflicthantering, ...)
- Kennis van werkschema's
- Kennis van intern/clubgeboden reglement
- Kennis van ethiek en deontologie (decreet medisch en ethisch verantwoord sporten)
- Kennis van veiligheidsregels voor goederen en personen
- Kennis van een verzorgingsplan
- Kennis van methodologie van een cliëntendossier
- Kennis van motivatietheorieën
- Kennis van opleidingsverstrekkers, beroepsverenigingen binnen de sector
- Kennis van relevante informatiebronnen

- Grondige kennis van massagetechnieken (palpatie, intermitterend drukken, effleurages, petrissages, schuddingen, tappotage, extra huidtechnieken, ...)
- Grondige kennis van tapetechnieken en kinesiotaping

Cognitieve vaardigheden

- Respecteert procedures en regels op vlak van hygiëne, (bio)veiligheid, kwaliteit, ...
- Volgt de wetgeving en zet deze om in de praktijk
- Houdt zich strikt aan het eigen werkdomein rekening houdend met de handelingen voorbehouden voor de gereguleerde beroepen
- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Past de kwaliteitsnormen van de werkgever/organisatie (club, team, ploeg, ...) toe
- Communiceert efficiënt met andere actoren (teamleden, collega's, officiële instanties, artsen, kinesitherapeuten, ouders, ...)
- Bouwt een netwerk met andere actoren op
- Neemt een actieve rol op binnen het multidisciplinair* zorgteam
- Rapporteert, indien nodig, aan de coach/ploegleider/trainer/zaakvoerder
- Werkt op een efficiënte wijze samen met alle andere actoren
- Respecteert de afspraken en werkschema's
- Communiceert empathisch met alle betrokken actoren
- Respecteert de zakelijke omgangsvormen
- Past taalgebruik en boodschap aan de sporters/klanten aan
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering
- Handelt volgens de deontologische (gedrags)code van de werkgever/organisatie (OSGW* of organisaties)
- Gaat vertrouwelijk om met informatie
- Creëert een veilige en aangename omgeving voor de sporter/klant
- Heeft oog voor randvoorwaarden (keuze van locatie, toegankelijkheid personen met een handicap, ...)
- Houdt toezicht op het naleven van het intern/clubgebonden reglement
- Houdt toezicht op zorgvuldige omgang met clubmateriaal
- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Legt nieuwe voorstellen voor aan de verantwoordelijke in de organisatie
- Volgt bijscholingen
- Evalueert het eigen beroepsmatig handelen door middel van toetsing en (zelf)reflectie
- Neemt (nieuwe) materialen, aangepaste methodes, ... op die de kwaliteit van de dienstverlening verbeteren
- Volgt de evoluties in het vakgebied op
- Gebruikt de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk
- Neemt deel aan intercollegiaal overleg en kennisnetwerken
- Vraagt naar de relevante noden van de sporter en kiest voor de meest geschikte verzorging*
- Geeft de sporter de nodige aanwijzingen om de juiste houding aan te nemen om de verzorging uit te voeren
- Kiest de juiste materialen, hulpmiddelen, producten om de verzorging uit te voeren
- Voert de verzorging uit
- Houdt rekening met de signalen en emoties van de sporter
- Rond de verzorging af
- Vraagt feedback aan de sporter over de verzorging
- Maakt contact met de betrokkene (indien mogelijk)

- Schakelt eventueel hulp in
- Informeert naar klachten/symptomen
- Houdt zich aan de voorgeschreven procedures
- Meldt het voorval aan de verantwoordelijke (indien van toepassing)
- Bevraagt de noden van de sporter/klant om een verzorging te kunnen aanvangen
- Inventariseert de relevante informatie die de sporter/klant hem bezorgt
- Bekijkt de bewegingsmogelijkheden van de sporter/klant
- Beslist op basis van de bewegingsmogelijkheden van de sporter/klant of een verzorgingsplan* kan opgesteld worden of een doorverwijzing noodzakelijk is
- Maakt de juiste selectie van relevante en te registreren gegevens
- Stelt een verzorgingsplan op
- Beheert het dossier van de sporter/klant
- Bewaart het dossier volgens de privacywetgeving
- Bespreekt het verzorgingsplan met de sporter/klant
- Kiest de juiste materialen, hulpmiddelen, producten om de verzorging uit te voeren
- Gaat empathisch om met de signalen en emoties van de sporter/klant
- Evalueert het verzorgingsplan tussentijds en op het einde van de verzorging
- Vraagt feedback over de vorige sessie

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich flexibel aan wijzigende omstandigheden aan
- Reageert efficiënt wanneer een sporter/klant of een andere betrokkene letsel oploopt of onwel wordt
- Bekijkt de situatie en beslist wat hij moet doen

Motorische vaardigheden

- Ruimt al het materiaal op na een evenement
- Voert de EHBO-hulpverlening deskundig uit
- Registreert de gegevens in het cliëntendossier
- Voert de verzorgingstechnieken conform het verzorgingsplan uit
- Rondt de verzorging af

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend met veranderende werktijden, 24/24 en 7 dagen op 7
- Dit beroep wordt uitgeoefend in teamverband of individueel, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan de wijzigende omstandigheden
- Dit beroep houdt vele en/of verre verplaatsingen in
- Dit beroep wordt zowel binnen als buiten uitgeoefend waarbij de beroepsbeoefenaar onderhevig is aan (atmosferische) wijzigingen
- De sportverzorger werkt volgens de wettelijke reglementering.
- De uitoefening van het beroep vereist een kritische en onderzoekende houding
- De uitoefening van het beroep vraagt een sterk kwaliteitsbewustzijn
- De sportverzorger komt in contact met verschillende interne en/of externe actoren.

- De sportverzorger heeft een uitgebreid en gevarieerd takenpakket zowel wat betreft de werkwijzen als de gebruikte methoden en technieken
- De uitoefening van het beroep vereist zowel het nemen van initiatieven als beslissingen binnen de eigen werksituatie.
- De uitoefening van het beroep vraagt een sterke verantwoordelijkheidszin
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is bij een aantal handelingen noodzakelijk
- De uitoefening van het beroep vereist een respectvolle houding tegenover de sporters, de collega' en de leidinggevende
- De uitoefening van dit beroep kent een reglementering die verschillend is per sporttak
- De uitoefening van dit beroep vergt een organisatievermogen om ervoor te zorgen dat alle sporters op de afgesproken momenten kunnen behandeld worden
- In dit beroep is het verboden om enige betrokkenheid bij behandelingen en methoden, die onder de UCI Anti doping Reglementen vallen, te vertonen
- In dit beroep wordt er enkel zorg verleend in overeenstemming met de behoeften van de sporter/cliënt
- In dit beroep wordt er op een zodanige wijze gewerkt dat er geen enkele gebeurtenis, situatie of handeling een negatief effect kan hebben op de fysieke integriteit en het fysiek en/of psychisch welzijn van de sporter/cliënt

Handelingscontext

- De sportverzorger moet op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren
- In dit beroep is het essentieel van goed te communiceren omdat het uiteindelijke resultaat van de sporter vaak tot stand komt door een goede samenwerking met collega's
- De sportverzorger kan zich aanpassen en flexibel opstellen bij wisselende omgevingsfactoren
- De sportverzorger kan flexibel werken waarbij hij zich kan aanpassen aan gewijzigde werksituaties die het gevolg zijn van veranderingen qua trainingsprogramma's , geplande wedstrijden,
- De sportverzorger moet gevarieerde handelingen kunnen uitvoeren
- De sportverzorger dient steeds nauwkeurig, consequent en gefocust te werken
- De sportverzorger moet zorgvuldig omgaan met het materiaal van de sporter.
- De sportverzorger moet de sporters respectvol behandelen
- De sportverzorger moet de voorschriften, regelgeving en kwaliteitseisen volgen
- De sportverzorger moet discreet handelen conform de clubethiek en de privacy van de sporter
- De sportverzorger moet planmatig kunnen denken en zijn werkzaamheden organiseren
- De sportverzorger weet snelheid, zorgvuldigheid en nauwkeurigheid te combineren
- De sportverzorger toont zin voor initiatief binnen bepaalde situaties, problemen, opdrachten,...
- De sportverzorger moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten een grote impact kunnen hebben
- De sportverzorger moet bijblijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen
- De sportverzorger is kostenbewust en handelt hiernaar

- De sportverzorger moet oog hebben voor kwaliteit en tevredenheid van de klant door met zorg te werken
- De sportverzorger moet het positief imago van zijn club uitstralen
- De sportverzorger moet op een serene en empathisch wijze omgaan met de sporters
- De sportverzorger moet materialen (verzorgingstassen, verzorgingstafel, ...) kunnen dragen
- De sportverzorger moet tijdsschema's kunnen naleven
- De sportverzorger moet ten alle tijden de gezondheid van de sporter beschermen ook wanneer er verschillende belangen in het spel zijn

Autonomie

Is zelfstandig in

- het coördineren van de eigen activiteiten
- het anticiperen op onverwachte omstandigheden
- het inrichten van de praktijkruimte
- het superviseren van het materieel
- Het bevragen van de noden van de sporter/klant
- Het bekijken van de fysieke toestand
- Het opstellen van een het verzorgingsplan
- het informeren en adviseren van de sporter aangaande de verzorging
- Het uitvoeren en evalueren van de verzorging conform het verzorgingsplan
- Het uitvoeren van beroepsspecifieke verzorgingen
- Het evalueren van eigen werk
- Het verstrekken van informatie aangaande sportverzorgende thema's
- Het regelen, plannen en uitvoeren van de beroepsspecifieke administratieve taken
- Het geven van adviezen
- Het up-to-date houden van de eigen kennis

Is gebonden aan

- De opdrachten van de teamleiding
- Het beleid van en de afspraken binnen het team, de sportorganisatie, ...
- Tijdsplanning
- Veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- De professionele gedragscode
- De nationale en internationale (doping)wetgeving

Doet beroep op

- De teamverantwoordelijke en teamleden om zaken te bespreken voor de optimalisering van de werking binnen het team
- Externen voor praktische zaken
- De collega's voor het ondersteunen van de activiteiten

Verantwoordelijkheid

- Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsnormen van de werkgever/organisatie
- Werkt samen met andere actoren

- Handelt volgens de professionele gedragscodes en het sportproject
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid
- Voert efficiënt en effectief een (preventieve) verzorgingsactie bij een (acute) situatie uit tijdens een evenement (wedstrijden, events, trainingen, ...)
- Past EHBO en CPR toe
- Stelt bij de sporter/klant de beginsituatie vast om een systematische verzorging/opvolging te bepalen
- Stelt een cliëntendossier met verzorgingsplan op en bespreekt dit met de sporter/klant
- Voert het verzorgingsplan uit

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden verplicht.

Bijkomende attesten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of in bepaalde contexten kunnen bepaalde attesten en/of certificaten nodig of wenselijk zijn:

- EHBO-attest of attest Hulpverlener

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

De laatste jaren is het beroep van sportverzorger geprofessionaliseerd en worden er kwaliteitsvolle opleidingen aangeboden. Omdat er veel sportverzorgers dit beroep in bijberoep uitoefenen en er geen beroepsvereniging van sportverzorgers in België actief is, is het moeilijk om cijfergegevens te genereren.

Vlaanderen telt 21.200 sportclubs waarvan 17.162 sportclubs aangesloten zijn bij één van de erkende Vlaamse sportfederaties. Deze sportclubs liggen in één van de 308 Vlaamse gemeenten.

Onderstaand wordt geschetst in welke typische omstandigheden de sportverzorger werkt. Er zijn 3 hoofdomgevingen te onderscheiden, nl. een sportclub, een sportfederatie en een commerciële sportorganisatie.

In een sportclub:

- Een sportclub is een autonome sportvereniging voor personen die eenzelfde sport beoefenen of die nauw betrokken zijn bij diezelfde sport met als doelstelling het organiseren en promoten van sportactiviteiten. Soms richten sportclubs zich op een bepaalde doelgroep zoals senioren, mensen met een handicap, kleuters, enz.
- Een sportclub is hoofdzakelijk als vzw of als feitelijke vereniging gestructureerd (98%).

- sportverzorger in sportclubs hebben soms een officieel contract. Ze worden vaak vergoed via een vrijwilligersvergoeding of onkostenvergoeding.
- De sportverzorger komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten.
- Taakinfilling gebeurt veelal tijdens de avonduren en in het weekend.

In een sportfederatie:

- Een sportfederatie is een autonome vereniging die de koepel uitmaakt van sportclubs en bijna uitsluitend als vzw gestructureerd is.
- De vergoeding van de sportverzorger gebeurt door de sportfederatie op basis van de gevraagde competenties. Er bestaat een contract werkgever-werknemer.
- De sportverzorger komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de raad van bestuur van de sportfederatie
- Taakinfilling gebeurt meestal overdag of in bepaalde gevallen ook tijdens weekenddagen.

In een commerciële sportorganisatie:

- Een commerciële sportorganisatie biedt meestal sportactiviteiten aan die niet in clubverband gebeuren en zich richten naar sporten in de outdoor-sector (skiën, surfen, zeilen, kajakken, enz.), vrijetijdsbesteding (sportactiviteiten tijdens vakanties, sportkampen, enz.) of gezondheidsgerelateerde activiteiten (fitness, lopen, conditiegym, fietsen, enz.).
- De sportverzorger werkt ofwel als zelfstandige ofwel via een vergoeding op basis van een contract werkgever-werknemer met de commerciële sportorganisatie.
- De sportverzorger heeft meestal een welomlijnde opdracht zowel in tijd als in omvang.
- De sportverzorger komt in contact met sporters, individueel of in groep, van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de commerciële sportorganisatie.
- Taakinfilling gebeurt zowel overdag, 's avonds als tijdens het weekend en is voornamelijk afhankelijk van de vraag van de sporters.

In de praktijk:

- In een eigen praktijk begeleidt de sportverzorger de cliënt om bij hem/haar een gerichte behandeling uit te voeren en hem/haar te begeleiden in de optimalisatie van zijn/haar lichaam. Dit om het lichaam te versterken, blessures te voorkomen, om zo het lichaam te versterken rekening houdend met de specifieke noden van de cliënt
- In een groepspraktijk biedt de sportverzorger samen met de andere teamleden via een globale aanpak een persoonlijke begeleiding van de cliënt om het vooropgestelde doel te bereiken wat betreft verbeteren van conditie, sportprestatie, gezondheid,
- De sportverzorger werkt ofwel als zelfstandige ofwel via een vergoeding op basis van een contract werkgever-werknemer in een groepspraktijk.
- De sportverzorger heeft meestal een welomlijnde opdracht zowel in tijd als in omvang.
- De sportverzorger komt in contact met cliënten van verschillende doel- en leeftijdsgroepen en dit op vooraf bepaalde momenten. Hij legt verantwoording af aan de andere teamleden
- Taakinfilling gebeurt zowel overdag als 's avonds, al naar gelang de invulling door de sportverzorger tijdens het weekend en is voornamelijk afhankelijk van de vraag van de sporters.

Schooljaar	Aantal afgestudeerde sportverzorgers
2010-2011	93
2011-2012	110
2012-2013	117
2013-2014	142
2014-2015	139
Totaal	594

Tewerkstelling

Algemeen:

Het beroep van sportverzorger wordt vooral als zelfstandige of vrijwilliger uitgevoerd, uitzonderlijk wordt dit beroep als werknemer uitgevoerd.

Hieronder worden cohorten van drie opeenvolgende jaren getoond van sportverzorgers en fitnessbegeleiders waarbij enkel de cursisten waarvan het rijksregisternummer gekend is bij SYNTRA Vlaanderen wordt opgenomen in de effectiviteitsmetingen. het gaat hier over het cursusjaar 2006-2007, 2007-2008 en 2008-2009.

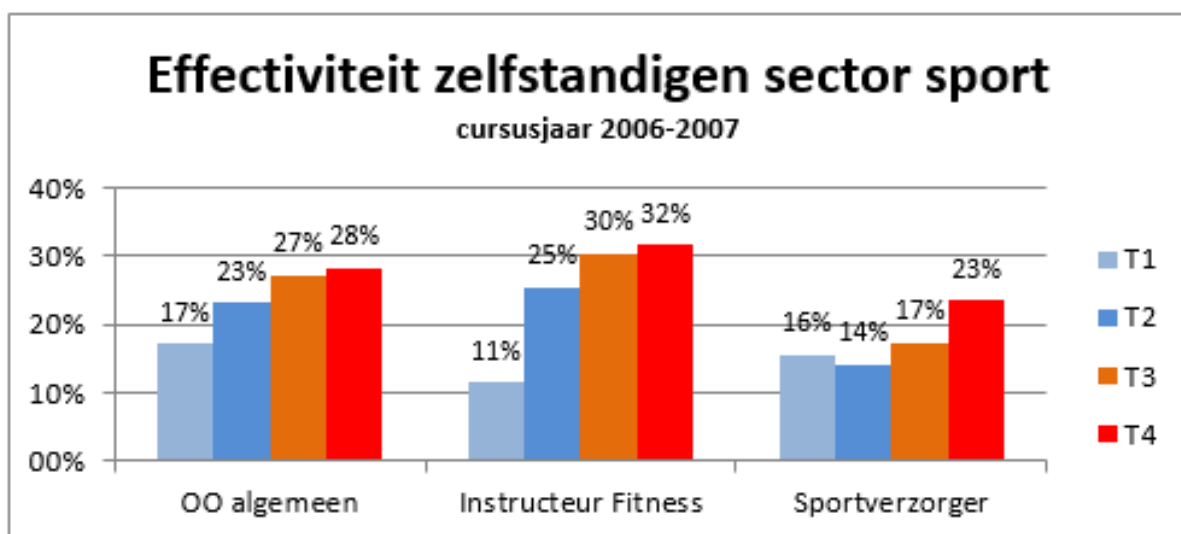
de tabellen hieronder geven het aantal zelfstandigen sportverzorger en fitnessbegeleider weer bij de start, na 1, 2 en 5 jaar.

Globaal waren van cursusjaar 2006-2007 binnen de OO 89% van cursisten gekend met een rijksregisternummer, voor cursusjaar 2007-2008 bedroeg dit percentage 94% en voor het cursusjaar 2008-2009 bedroeg dit 98%.

Verklaring sociaal statuut :

Personen zonder sociale status wil zeggen : ze komen niet voor bij RSZ, RVP, RSVZ, RVA of RIZIV. Ze hebben dus een ander sociaal statuut dan werkend in loondienst (privé sector of publieke sector vanaf gewestelijk niveau), zelfstandige, gepensioneerd, werkloos of invalide. Mogelijkheden zijn : arbeidsongeschikt omwille van een beroepsziekte, werkend als ambtenaar op het gemeentelijk niveau, huisman of -vrouw, leefloontrekker, loopbaanonderbreking, ...

Sportverzorger : cohorte cursusjaar 2006-2007

	T4				
T1	Overige	werkloos	werknemer	zelfstandige	Eindtotaal
Overige	4		4	1	9
werkloos			2		2
werknemer	3	2	31	7	43
zelfstandige		1	2	7	10
Eindtotaal	7	3	39	15	64

Sportverzorger : cohorte cursusjaar 2007-2008

	T4					
T1	gepension	Overige	werkloos	werknemer	zelfstandige	Eindtotaal
arbeidsinvalide		1				1
gepensioneerd	1					1
Overige		7	2	7	5	21
werkloos			2	3	1	6
werknemer		12	3	42	9	66
zelfstandige		1	1	1	9	12
Eindtotaal	1	21	8	53	24	107

Sportverzorger : cohorte cursusjaar 2008-2009

T2 : is de situatie 1 jaar later, december 2009

T3 : is de situatie 2 jaar later, december 2010

T4 : is de situatie 5 jaar later, december 2013

	T4					
T1	gepensioneerd	Overige	werkloos	werknemer	zelfstandige	Eindtotaal
arbeidsinvalide		2				2
Overige	1	7	1	12	4	25

De volgende conclusies kunnen uit de drie cohorten afgeleid worden:

- 5 jaar na aanvang v/d cursus nam de verzelfstandigingsgraad (zelfstandige in bijberoep wordt hier mee geteld) gestaag toe en is voor de cohorte 2008 - 2009 zelfs hoger dan de gemiddelde verzelfstandigingsgraad van alle opleidingstrajecten;
- 5 jaar na aanvang v/d cursus blijft het aandeel werknemers schommelen rond de 50 %; er kan dus verondersteld worden dat er in de wereld v/d Sportverzorging flink wat vrijwilligerswerk gebeurt, gekoppeld aan een tewerkstelling als werknemer.

Resultaten bevraging Syntra aan afgestudeerde sportverzorgers

Vanuit Syntra is er een enquête rondgestuurd naar 1181 afgestudeerde sportverzorgers, 227 (19%) hebben de enquête gedeeltelijk of volledig ingevuld. Deze enquête werd georganiseerd tussen november 2015 en februari 2016. Hieronder enkele resultaten.

Statuut van sportverzorger

Statuut beroep	Aantal	%
Zelfstandig hoofdberoep	9	9
Zelfstandig bijberoep	26	25
Werknemer	4	4
Vrijwilliger	43	42
Geïntegreerd binnen een ander beroep	5	5
Oefent het beroep niet (meer) uit	25	24
Totaal aantal respondenten	103	100

Het aantal respondenten bedraagt 103, sommige van deze respondenten oefenen het beroep uit in meer dan één statuut. Er zijn negen respondenten die dit beroep in twee verschillende statuten uitvoeren.

Aantal jaren actief als sportverzorger

Aantal jaren actief	Aantal	%
0 tot 1 jaar	23	22,5
1 tot 3 jaar	26	26
3 tot 5 jaar	8	8
5 tot 10 jaar	23	22,5
Meer dan 10 jaar	6	6
Voert het beroep niet uit	15	15
Totaal aantal respondenten	101	100

Sporttakken waar sportverzorgers werkzaam zijn

Sporttakken	Aantal sportverzorgers actief
Wielrenner	42
Voetbal	26
Triathlon	13
Ploegsporten	17
Andere sporten	23

Deze vraag werd door 69 respondenten beantwoord. Een 49% van deze respondenten behandelen sporters uit meerdere sporttakken.

Types van sporters bijgestaan door sportverzorgers

Type sporter	Aantal	%
Professionele sporters	9	12
Recreatieve sporters	29	37
Beide sporters	40	51
Totaal	78	100

Vacatures

VDAB had voor dit beroep geen gegevens voorhanden.

Dit komt omdat de meerderheid van de sportverzorgers dit beroep uitoefent als zelfstandige, al dan niet in bijberoep of als vrijwilliger.

3.2 MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE RELEVANTIE

Belang vanuit het perspectief van (sport- en) cultuur(educatie) in de vrije tijd en het gezin

De laatste jaren merken we een maatschappelijke tendens waarbij deelname aan bewegen sterk gestimuleerd wordt: sportdeelname en een gezonde bevolking hebben immers een belangrijke economische waarde. De sportclubs spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van motorische vaardigheden van kinderen (wat een positieve invloed heeft op de leerprestaties), het ontwikkelen van een gezonde levensstijl bij volwassenen (meer bewegen geeft minder kans op overgewicht, hart- en vaatziekten, vroegtijdige dood,...), toename van zelfvertrouwen en sociale ontwikkeling. Ook ondernemingen noteren positieve ervaringen bij het activiteitenaanbod van sportclubs: gezonde en fitte medewerkers presteren immers beter en het ziekteverzuim blijft beperkt. Sport heeft een positieve uitwerking op de sportbeoefenaar.

Vele sportbeoefenaars kennen echter hun lichaam niet en zijn zich vaak onvoldoende bewust van hun fysieke belastbaarheid, wat vaak resulteert in sportblessures. De "sportverzorger" richt zich op de begeleiding van de sportbeoefenaar. De sportbeoefenaar verwacht hulp en steun, bij de uitoefening van zijn sport, hierbij wilt hij ook advies ontvangen om blessures te voorkomen. De sportverzorger staat de sportbeoefenaar met raad en daad bij om zijn sport zo goed en gezond mogelijk te beoefenen. Sportverzorgers hebben hun werkterrein vooral in sportscholen en verenigingen, ook in andere centra kunnen zij actief zijn. Zij kunnen ook aan de slag als individuele begeleider van sportbeoefenaars.

4. Samenhang

Een heel aantal activiteiten van de sport- en wielerverzorger zijn gemeenschappelijk. De verwantschap tussen deze beroepen zorgt ervoor dat, mits het verwerven van een aantal specifieke competenties van het beroepsprofiel, jobmobiliteit mogelijk is.

Sportverzorger

Wielerverzorger